

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/22/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121205599
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8121205599.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: A. P., nar. X.X.XXXX, bytom S., N. XXXX/XX, zastúpený: WEBBER LEGAL, s.r.o., Prešov, Duchnovičovo námestie 1, IČO: 50680552 proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s.; skrátený názov: VÚB, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, Bratislava- Ružinov, IČO: 31320155, zastúpený: Beňo & partners Advokátska kancelária s.r.o., so sídlom Námestie sv. Egídia 93, Poprad, IČO: 44250029, o primerané finančné zadostučinenie, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k 11Csp/90/2021 - 351 zo dňa 18.03.2022 takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok v napadnutej časti výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi ešte sumu vo výške 966,- Eur všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. P o t v r d z u j e rozsudok vo zvyšku napadnutej časti výroku II. a vo výroku III. s upresnením, že sa jedná o prisúdenú istinu spolu vo výške 1116,- Eur o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

III. P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému z prisúdenej sumy v odvolacom konaní s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 150,- Eur v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. žalobu v prevyšujúcej časti zamietol. III. vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% ale z prisúdenej istiny.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 52 ods. 1, 2 a 3, § 563 občianskeho zákonníka. Podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom od 01.04.2015 do 29.09.2015, § 11 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, 2. Výrok o trovách konania podľa ust. § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade bola splnená zákonná podmienka úspešného uplatnenia porušenia povinnosti právneho predchodcu žalovaného ako dodávateľa v zmysle noriem určených na ochranu práv spotrebiteľov, v tomto prípade v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase od 1.4.2015 do 29.9.2015. Nie je však možné súhlasiť so žalobcom, že v tomto spore súd musí vychádzať zo záveru, že došlo tým k porušeniam zákona, ktoré žalobca konštatoval v návrhu na vydanie platobného rozkazu, keďže súd vydal platobný rozkaz. Súd totiž v tomto predchádzajúcom konaní nekonkretizoval a pri tejto skrátenej forme konania, ktorú si zvolil sám žalobca, ani nemohol sa zaoberať tým, či skutočne došlo k tým pochybeniam, ktoré

uviedol žalobca. Príkladmo súd prvej inštancie poukázal na situáciu, ak žalovaný by uznával len jeden z mnohých dôvodov, ktorými argumentoval žalobca, podanie odporu voči platobnému rozkazu by pre neho nemalo zmysel, navyše by zbytočne predražilo súdne konanie a tým navýšilo jeho trovy, ktoré by znášal. Preto súd prvej inštancie musel v takomto prípade posudzovať v spore o primerané finančné zadostučinenie v akom rozsahu v skutočnosti došlo k porušeniu práv spotrebiteľa v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, keďže absentuje predchádzajúce súdne rozhodnutie, ktoré by konštatovalo k akému konkrétnemu porušeniu práv spotrebiteľa došlo. Súd prvej inštancie teda posudzoval, z ktorých dôvodov, ktoré uplatnil žalobca v pôvodnom konaní, došlo k zákonnej fikcii o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a v tej súvislosti poukázal na § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z.

4. Súd prvej inštancie nesúhlasil s tvrdením o absencii predpokladov použitých pre výpočet RPMN. Podľa názoru súdu prvej inštancie je v zmluve dokonca uvedený vzorec pre jej výpočet a vysvetlené boli všetky jeho symboly a tie predstavujú predpoklady použité pre výpočet RPMN teda konkrétne výšku úveru, výšku mesačnej splátky, počet splátok a intervalov splácania. Za problematickú však považoval súd prvej inštancie v predmetnej zmluve uvedenú výšku úveru aj keď z iných dôvodov, než boli uvedené v žalobe, v ktorej žalobca rozoberal rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014, ktorý sa však týkal inej problematiky a to započítania nákladov spojených s úverom do výšky úveru, konkrétne išlo o poplatok za poskytnutie úveru s tým, že reálne nedošlo k vyplateniu tejto sumy úveru. V tomto prípade však išlo o inú situáciu, keďže dohodnutý bol viazaný spotrebiteľský úver, z podstaty ktorého nedochádza k reálnemu vyplateniu úveru spotrebiteľovi. Viazaný spotrebiteľský úver je upravený v § 15 zákona č. 129/2010 Z.z. V predmetnej zmluve je jasne uvedené, že úver sa poskytuje na kúpu auta vo výške 6.379 Eur, na poistenie L. (vyplatenie jednorazového poistného 520 Eur), pričom je preukázané aj uzavretie príslušnej poistnej zmluvy, avšak čo nie je preukázané, je konkretizácia doplnkového zákaznickeho servisu vo výške 299 Eur, na ktorý bol taktiež úver poskytnutý. Uvedená služba vôbec nie je konkretizovaná, čo je v rozpore s vyššie citovaným ustanovením § 15 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z.z., preto zmluvu v tejto časti súd prvej inštancie považoval pre rozpor so zákonom s poukazom na § 39 a § 41 Občianskeho zákonníka za absolútne neplatnú. Žalovaný nepreukázal, že by vôbec bol žalobcovi poskytnutý nejaký doplnkový zákaznickejší servis a keďže išlo o viazaný spotrebiteľský úver, potom nemohol byť ani na tento účel úver poskytnutý, pretože k nemu chýbal reálny základ. Súd prvej inštancie pripomenul, že podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona obe zmluvy, teda zmluva o úvere ale aj kúpna či iná zmluva o poskytnutí platenej služby tvoria jeden obchodný celok.

5. Následne súd prvej inštancie konštatoval, že pri závere o tom, že do výšky úveru nemala byť zahrnutá suma 299 Eur za nepreukázanú dohodu o tejto službe a jej financovaní je potrebné prijať aj záver o nesprávnej výške RPMN, celkovej čiastky na zaplatenie a výške odplaty, keďže všetky tieto hodnoty sa odvíjajú od výšky úveru. Zákonná fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru však podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zákona č. 129/2010 Z.z. nastáva vtedy, ak v zmluve chýba údaj o odplate a celkovej čiastky na zaplatenie, čo nie je tento prípad. Nespráva výška RPMN spôsobuje spomínanú fikciu len vtedy, ak údaj o výške RPMN je v neprospech spotrebiteľa (§ 11 ods. 1 písm. d/). Vychádzajúc zo záveru o nižšej výške úveru, mala byť v zmluve uvedená nižšia výška RPMN, než bola uvedená v zmluve, a to nie je v neprospech spotrebiteľa. V neprospech spotrebiteľa by to bolo vtedy, ak v zmluve by bola uvedená nižšie RPMN ako bolo v skutočnosti.

6. Za opodstatnenú súd prvej inštancie považoval argumentáciu žalobcu aj ohľadom absencie notárskeho poplatku, keďže bola uzavretá aj záložná zmluva na zabezpečenie pohľadávky veriteľa z úverovej zmluvy, predmetom ktorej bolo kúpené motorové vozidlo, pričom podľa zmluvy žalobca mal povinnosť podať žiadosť na registráciu v registri záložných práv, s čím je spojený notársky poplatok a preto bolo povinnosťou veriteľa príslušný poplatok uviesť v zmluve o spotrebiteľskom úvere s poukazom na § 9 ods. 2 písm. s/ citovaného zákona. Na druhej strane pri posudzovaní výšky finančného zadostučinenia je potrebné vychádzať zo skutočnosti, že žalobca uvedený poplatok ani nezaplatil.

7. Za dôvodnú súd prvej inštancie považoval aj námietku žalobcu ohľadom toho, že právny predchodca žalovaného konal v hrubom rozpore s ustanovením § 7 ods. 1 citovaného zákona, pretože aj keď zisťoval od žalobcu jeho príjem, výdavky a rodinný stav, tieto si nepreveril v príslušných databázach (napr. v reporte sociálnej poisťovne, výpisom z registrov SRBI alebo NRKI ohľadom úverovej zaťaženia žalobcu) a dokonca toto skutkové tvrdenie uvedené v žalobe žalovaný nepoprel, keďže tvrdil len to, že zmluva obsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 a preto platí fikcia o nespornosti tohto skutkového tvrdenia s poukazom na § 151 ods. 1 CSP. Až na pojednávaní tvrdil, že jeho právny predchodca si

splnil túto svoju povinnosť, svoje tvrdenie však nepreukázal, navyše je v rozpore so zásadou sudcovskej koncentrácie uvedenej v § 153 CSP.

8. Následne súd prvej inštancie uzavrel, že všetky uvedené nedostatky zmluvy a porušenie povinností veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalobcu spôsobili zákonnú fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods. 1 písm. b), d) a ods. 2 Zákona č. 129/2010 Z.z.

9. Súd prvej inštancie konštatoval, že finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. má splňať funkciu predovšetkým satisfakcie pre spotrebiteľa. Sankčná funkcia je len druhoradá. Žalovaný sa však nedopustil porušenia právnych noriem v neprospech spotrebiteľa keďže je len právnym nástupcom pôvodného dodávateľa čo síce ho nezbavuje zodpovednosti vyplývajúcej z tohto zákona, ale má význam pri stanovení výšky finančného zadostučinenia aby súdne rozhodnutie napĺňalo atribút spravodlivosti. Preto súd prvej inštancie zohľadnil postavenie a správanie sa samotného žalovaného v tejto veci. Nebol to totiž žalovaný, ktorý vyššie uvedené povinnosti veriteľa porušil, ale bol to jeho právny predchodca. Žalovaný neuplatňoval voči žalobcovi nárok na súde, po uplatnení nároku zo strany žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia voči nemu odpor voči platobnému rozkazu nepodal a ďalšie úhrady zo strany žalobcu mu vrátil bez súdneho rozhodnutia. Zároveň súd prvej inštancie prihliadol na to, že pre žalobcu je určitou satisfakciou už to, že mu bolo vrátené plnenie nad istinu a úrok. Súd prvej inštancie rozhodne nesúhlasil s jeho názorom, aby výška finančného zadostučinenia sa odvíjala od výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo alebo reálne hrozilo na úkor žalobcu v dôsledku fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Výška bezdôvodného obohatenia je v takom prípade ovplyvnená predovšetkým výškou úveru, čo pri argumentácii žalobcu by znamenalo, že čím vyšší úver spotrebiteľovi sa poskytne „zadarmo“, teda bez úrokov a poplatkov pri spomínanej fikcii, tým vyššie finančné zadostučinenie by sa mu malo priznať, čo súd prvej inštancie považoval za extrémne nespravodlivé. Rozhodujúce by malo byť posúdenie závažnosti porušenia práva spotrebiteľa (alebo povinnosti dodávateľa), pretože pri výklade žalobcu za to isté porušenie a za totožnej situácie by spotrebiteľ s poskytnutým nižším úverom mal dostať nižšie finančné zadostučinenie ako spotrebiteľ s vyšším úverom, čo súd prvej inštancie nepovažoval za správne. Po zohľadnení všetkých týchto okolností súd prvej inštancie považoval finančné zadostučinenie vo výške 150 Eur za splňajúce požiadavku primeranosti a preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

10. Súd prvej inštancie následne konštatoval, že žalobca uplatnil úroky z omeškania zrejme s poukazom na predžalobnú výzvu. Keďže tento nárok v žalobe bližšie nezdôvodnil súd prvej inštancie žalobu v tejto časti zamietol. Záväzok žalovaného na zaplatenie finančného zadostučinenia vznikol až na základe rozsudku a teda jeho dlh nevznikol skôr tak ako to predpokladá § 563 Občianskeho zákonníka.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie tak, že v danom prípade výška prisúdenej istiny závisela od úvahy súdu a preto súd vychádzal zo záveru, že žalobca bol v spore úspešný a z toho dôvodu mu súd prvej inštancie priznal nárok na plnú náhradu trov konania, ktorý sa však bude odvíjať len od výšky prisúdenej istiny. Nezistil totiž žiadny dôvod pre aplikáciu § 257 CSP, ktorý možno použiť len výnimočne. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že o výške náhrady rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

12. Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca a to proti výroku II. a III. rozsudku. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 2 písm. b), h) a f) CSP. Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu vo veci vedenie pod sp. zn. I.ÚS 243/07 z ktorého citoval. Nesúhlasil s názorom, že keďže žalovaný je len právnym nástupcom pôvodného dodávateľa čo síce ho nezbavuje zodpovednosti vyplývajúcej z tohto zákona má to význam pri stanovení výšky finančného zadostučinenia, aby súdne rozhodnutie napĺňalo atribút spravodlivosti. Je všeobecne známe súdu z jeho vlastnej činnosti a známe aj zo súdneho spisu, že súčasný žalovaný je právnym nástupcom pôvodného žalovaného v dôsledku zrušenia pôvodného žalovaného a zároveň jeho zlúčenia so súčasným žalovaným. Pôvodný žalovaný bol pritom právnym nástupcom pôvodného veriteľa, ktorý tiež zanikol v dôsledku zlúčenia a to v dôsledku zlúčenia s pôvodným žalovaným a súčasným žalovaným. Je zrejme, že v oboch prípadoch nešlo o singulárnu sukcesiu, ale o generálnu sukcesiu do práva a povinností spoločnosti zanikajúcej zlúčením. Právny nástupca tak prevzal všetky práva a povinnosti a teda prevzal nielen práva na inkasovanie úrokov a iných poplatkov zo zmlúv, ktoré uzatvorila ako veriteľ zanikajúca spoločnosť, ale aj právne povinnosti a to napr. povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie, alebo povinnosť uhradiť spotrebiteľovi finančné zadostučinenie. Uvedené nemôže byť satisfakciou na strane žalobcu, ktorá by mu mala znížiť

jeho nárok na primerané finančné zadosťučinenie a to z dvoch dôvodov. Po prvé išlo o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného (jeho právneho predchodcu) a de facto aj de iure v prejednávanej veci bolo práve vydanie bezdôvodného obohatenia podmienkou na vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Ak by žalobca nebol na súde v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia úspešný, nemohol by byť úspešný ani v žalobe o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia. Súd prvej inštancie teda v prejednávanej veci nesprávne považoval za podmienku na vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie za takú okolnosť, ktorá má za následok zníženie nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Ide o logickú chybu majúcu za následok nesprávne právne posúdenie a de facto aj porušenie práva žalobcu na spravodlivý proces. V prejednávanej veci neide o dôvod pre zníženie nároku, ale vôbec o podmienku pre existenciu nároku. Navyše zo strany pôvodného veriteľa nešlo o zámer poskytnúť žalobcovi úver bez úrokov a poplatkov. Uvedené je len výsledkom aktívnej právnej obrany zo strany žalobcu. Za nesprávny nelogický a vonkoncom nepresvedčivý argument zo strany súdu prvej inštancie považoval žalobca aj tvrdenie, že rozhodne nesúhlasí s názorom žalobcu, aby výška finančného zadosťučinenia sa odvíjala od výšky bezdôvodného obohatenia. Podľa názoru žalobcu je práve naopak výška zmluvou predpokladaného bezdôvodného obohatenia mimoriadne dôležitá pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Ak je súd prvej inštancie opačného názoru má žalobca za to, že ide o extrémnu nespravodlivosť zo strany súdu. Prečo vysvetlil žalobca príkladom. Zároveň žalobca namietal, že súd prvej inštancie nebral do úvahy ani tú mimoriadne dôležitú skutočnosť, že veriteľ mal svoju pohľadávku zabezpečenú v celom rozsahu a to záložným právom. Uvedené by malo mať pozitívny vplyv na súdom už priznaných 150,- Eur pretože veriteľovi zjavne odpadla motivácia na preverovanie bonity žalobcu. V tomto kontexte o to viac vyznieva hrubé porušenie povinností konania s odbornou starostlivosťou zo strany pôvodného veriteľa. Čo do bonity odkázal žalobca na bod 39 odôvodnenia rozsudku SD EÚ z 10.06.2021 vo veci C-303/2000 z ktorého citoval. Zároveň podľa návrhu žalobcu súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav keď v bode 29 odôvodnenia uviedol, že na druhej strane pri posudzovaní výšky finančného zadosťučinenia je potrebné vychádzať zo skutočností, že žalobca uvedený poplatok za registráciu v registri záložných práv ani nezaplatil. Uvedené nebolo medzi stranami sporné a žalobca tento poplatok zaplatil. Žalobca zároveň napadol aj výrok o trovách konania pretože tento považoval za nesprávny. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd vyhovel žalobe v celom rozsahu a priznal mu náhradu trov konania v rozsahu 100%. Uplatnil si aj nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100% k rukám jeho právneho zástupcu.

13. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Uviedol, že v prejednávanej veci je potrebné pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia prihliadnuť aj na konanie samotného žalobcu. Žalobca vo svojej žalobe neuviedol žiadne bližšie okolnosti predchádzajúce uplatneniu práva na súde zohľadňujúce napr. jeho neúspešnú reklamáciu alebo predsúdne upozornenie na porušenie práva, ktoré by osobitne zvýrazňovali potrebu podania žaloby. Žalobca preduplatnením práva na súde t.j. podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu na zaplatenie sumy 660,20 Eur zaslal právnenému predchodcovi žalovaného predžalobnú výzvu v ktorej ho vyzval, aby v lehote jedného pracovného dňa od doručenia predžalobnej výzvy vydal žalobcovi údajné bezdôvodné obohatenie. Právny predchodca žalovaného tak súdnemu konaniu ani nemohol zabrániť. Následne právny zástupca žalobcu zaslal právnenému predchodcovi žalovaného predžalobnú výzvu v ktorej ho opäť vyzval, aby v lehote jedného pracovného dňa od doručenia predžalobnej výzvy vydal žalobcovi údajné bezdôvodné obohatenie. Právny predchodca žalovaného dobrovoľne uhradil žalobcovi žalovanú sumu a trovy jeho právneho zastúpenia ešte pred vydaním platobného rozkazu na základe predžalobnej výzvy. Samozrejme po uplynutí lehoty jedného pracovného dňa odo dňa doručenia predžalobnej výzvy. Z vyššie popísaného konania žalobcu je úplne zrejmé, že žalobca nemá záujem predísť súdnemu konaniu a vyriešiť vec so žalovaným bez toho, aby uplatnil svoj údajný nárok na súde. Evidentnou motiváciou žalobcu bolo začatie súdneho konania so žalovaným, aby ho okrem požadovanej istiny boli uhradené aj trovy súdneho konania, aby sa následne mohol domáhať zaplatenia primeraného finančného zadosťučinenia. Žalovaný je toho názoru, že dostatočnou satisfakciou pre žalobcu je už to, že nemusí uhradiť nič nad rámec istiny, teda žalovaný mu poskytol finančné prostriedky bez akejkoľvek odplaty. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na skutočnú funkciu Civilného sporového konania v spravodlivom súdnom konaní v ktorom sa má ochrana poskytnúť primeraným spôsobom. V tejto súvislosti poukázal na nález Ústavného súdu Českej republiky I.ÚS 3698/10 zo dňa 14.09.2011 a I. ÚS. 329/08 zo dňa 20.06.2011 z ktorých citoval. Zároveň poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 17Co/17/2018 z ktorého vyplýva, že pri určení výšky finančného zadosťučinenia sa nemožno striktnie držať ujmy, ktorá žalobkyni objektívne hrozila resp. ktorá jej vznikla. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu resp. na kompenzáciu jeho majetkovej škody. Žalobca vo svojom odvolaní uvádza, že argument

súdu o tom, že výška finančného zadostučinenia sa odvíja od výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo, alebo reálne hrozilo na úkor žalobcu v dôsledku fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nie je dôležitá pre posúdenie primeraného finančného zadostučinenia. Výška bezdôvodného obohatenia v takom prípade je ovplyvnená predovšetkým výškou úveru čo pri argumentácii žalobcu by znamenalo, že čím vyšší úver spotrebiteľovi sa poskytne zadarmo, teda bez úrokov a bezpoplatkov pri spomínanej fikcii tým vyššie finančné zadostučinenie by sa mu malo priznať, čo súd prvej inštancie považoval za extrémne nespravodlivé je nelogický a nepresvedčivý. Žalovaný naopak je presvedčený o tom, že ide o úplne logicky argument a je v súlade s názorom Krajského súdu v Prešove citovanom vyššie. Je úplne jedno či súd prvej inštancie označil hroziacu ujmu ako výšku úveru, alebo odplatu ako to uvádza žalobca vo svojom odvolaní aj so svojimi teoretickými príkladmi. Zmysel je úplne rovnaký. Pri rovnakom údajnom porušení práva by rôznym spotrebiteľom patrila diametrálne odlišná výška primeraného finančného zadostučinenia. Pravdou je, že žalobca celý svoj záväzok tak ako bol dojednaný v zmluve nikdy nesplnil keďže úver prestal splácať a napriek tomu je presvedčený o tom, že má nárok na primerané finančné zadostučinenie a to dokonca v podstate vo vyššej výške než bolo žiadané bezdôvodné obohatenie a teda sumu, ktorú uhradil nad istinu úveru čo žalovaný považuje za absurdné. Žalovaný je presvedčený o tom, že zo strany žalobcu ide o zneužívanie jeho procesného postavenia ako nástroja na vytvorenie ľahkého a ničím neodôvodneného zisku. Preto navrhol, aby rozsudok odvolací súd v napadnutej časti ako vecne správne potvrdil.

14. Ďalšie vyjadrenia do spisu zaslané neboli.

15. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v napadnutej časti výroku II. a súvisiacom výroku III. v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 24.06.2022 a zistil, že odvolanie žalobcu je čiastočne dôvodné a čiastočne dôvodné nie je.

16. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. V určení rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

17. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

18. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1992 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

19. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadostučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho

stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde.

20. Účelom finančného zadosťučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/389/2015). Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany. Preukazovanie skutočnej výšky utrpenej ujmy by bolo spravidla nereálne. Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Bude preto vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu, stanovil rozsah finančného zadosťučinenia (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019).

21. Žalobca si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 Zákona č. 250/2007 Z.z. vo výške 2231,84 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne od 24.06.2021 do zaplatenia. V odvolaní sa však už otázkou úroku z omeškania nezaobera aj keď aj v tejto časti bola žaloba zamietnutá odvolací súd má za to, že uvedené nebolo predmetom odvolania. Výšku požadovaného finančného zadosťučinenia odôvodnil žalobca rozdielom medzi celkovou čiastkou, ktorú mal žalobca podľa zmluvy zaplatiť, teda 9429,84 Eur a výškou spotrebiteľského úveru podľa zmluvy vo výške 7198,- Eur. preto si uplatnil rozdiel 2231,84 Eur.

22. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie, ale aj súd prvej inštancie v bode 16 odôvodnenia rozsudku základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia je porušenie práv alebo povinností podľa osobitných predpisov, ktoré slúžia na ochranu spotrebiteľa. Tak ako konštatoval súd prvej inštancie v bode 18 odôvodnenia i odvolací súd sa domnieva, že významné pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je to o aké vážne porušenie práva spotrebiteľa išlo. Možno súhlasiť so súdom prvej inštancie tak ako to uviedol v bode 19 odôvodnenia, že v danom prípade bola splnená zákonná podmienka úspešného uplatnenia porušenia povinnosti právneho predchodcu žalovaného ako dodávateľa v zmysle noriem určených na ochranu práv spotrebiteľov, v tomto prípade v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase od 01.04.2015 do 29.09.2015. Na rozdiel od žalobcu odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie vo veci správne zistil skutkový stav, vec aj správne právne posúdil. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie uvedené v bode 27, 28 a 29 odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie. Za závažné a najdôležitejšie považuje konštatovanie súdu prvej inštancie v bode 30 odôvodnenia, že za dôvodnú považuje námietku žalobcu ohľadom toho, že právny predchodca žalovaného konal v hrubom rozpore s ust. § 7 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z.. Tak ako konštatoval súd prvej inštancie v bode 31 odôvodnenia nedostatky zmluvy a porušenie povinnosti veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalobcu spôsobili skutočne zákonnú fikciu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa ust. § 11 ods. 1 psím. b), d) a ods.2 Zákona č. 129/2010 Z.z. Preto sa odvolací súd preskúmaním ostatných dôvodov na uplatnenie fikcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru nezaoberal z dôvodu hospodárnosti.

23. Podľa názoru odvolacieho súdu sporným bola iba výška primeraného finančného zadosťučinenia. Súd prvej inštancie rozhodne nesúhlasil s názorom aby výška finančného zadosťučinenia sa odvíjala od výšky bezdôvodného obohatenia, ktoré vzniklo, alebo reálne hrozilo na úkor žalobcu v dôsledku fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Súd prvej inštancie ďalej konštatuje, že rozhodujúce by malo byť posúdenie závažnosti porušenia práva spotrebiteľa alebo povinnosti dodávateľa pretože pri

výklade žalobcu za to isté porušenie a za totožnej situácie by spotrebiteľ s poskytnutým nižším úverom mal dostať nižšie finančné zadosťučinenie ako spotrebiteľ s vyšším úverom čo súd prvej inštancie nepovažoval za správne. Podľa názoru odvolacieho súdu aj s poukazom na odvoláciu námietku žalobcu, ktorý má na uvedené rozdielny názor i odvolací súd má za to, že rozhodujúce by malo byť posúdenie závažnosti porušenia práva spotrebiteľa. V danom prípade tak ako to popísal súd prvej inštancie v dôvodoch svojho rozhodnutia všetky nedostatky zmluvy aj porušenie povinnosti veriteľa v súvislosti so zisťovaním bonity žalobcu spôsobili závažné porušenie práv spotrebiteľa. Preto odvolací súd vstúpil do hodnotiacej úvahy súdu prvej inštancie a za primeranú výšku finančného zadosťučinenia považoval polovicu žalobcom požadovanej sumy. Žalobca žiadal 2231,84 Eur, právoplatne mu bolo priznaných 150,- Eur, teda rozdiel činí odvolacím súdom priznaných 966,- Eur (zaokrúhlených). Odvolací súd polovicu výšky požadovaného primeraného zadosťučinenia považoval za primeranú povahu porušenia práva i jeho následkov ale aj okolnosti prípadu tak ako to zistil súd prvej inštancie a ako to uviedol v dôvodoch svojho rozsudku.

24. Preto odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutej časti výroku II. tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi ešte sumu vo výške 966,- Eur všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (§ 388 CSP).

25. Zároveň odvolací súd potvrdil rozsudok vo zvyšku napadnutej časti výroku II a vo výroku III. s upresnením, že sa jedná o prisúdenú istinu spolu vo výške 1116,- Eur o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 387 ods.1, 2 CSP).

26. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému z prisúdenej sumy v odvolacom konaní z dôvodu, že výška priznanej sumy závisela od úvahy tak súdu prvej inštancie ako i odvolacieho súdu. Zároveň odvolací súd konštatoval, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením podľa ust. § 262 ods. 2 CSP.

27. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.